

عنوان مقاله:

حذف محمول اولیه و ثانویه در خرده بندهای متممی و اداتی: رویکرد کمینه گرا (تحلیلی فازبنیاد)

محل انتشار:

پژوهش های زبانی، دوره 13، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

شبمن مجیدی - گروه زبان شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

فاطمه بهرامی - گروه زبان شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

مزدک انوشه - گروه زبان شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

پدیده حذف هسته ها و سازه ها از موضوعاتی است که دستور پژوهان به تفصیل درباره آن بحث کرده اند و به هر یک از گونه های آن، نام متفاوتی داده اند. پژوهش حاضر به نوع مشخصی از حذف در درون بند می پردازد که در سنت دستور زایشی با نام ارتقای گره راست از آن یاد می شود و با حذف از همپایه دوم که کافت نام دارد، متفاوت است. در ساخت های محذوفی که با این نام شناخته می شوند، عنصر فعلی به تنهایی، یا همراه با وابسته هایش، از بند همپایه نخست زدوده می شود. مقاله حاضر ضمن بررسی چنین ساخت هایی، به تحلیل حذف از درون بندهای همپایه ای می پردازد که دارای یک خرده بند متممی یا اداتی هستند و بنا بر این، به دلیل حذف هم زمان محمول اولیه (از درون بند اصلی) و ثانویه (از درون خرده بند فرعی) پیچیدگی نحوی افزون تری از خود نشان می دهند. در روند این تحلیل که بر پیش فرض خروج فعل از درون گروه فعلی کوچک و فراگشت مفعول مبتنی است، ساخت های همپایه مورد بحث به دو دسته تقسیم می شوند و بدین ترتیب، تبیینی متفاوت برای هر دسته ارائه می شود: همپایه های دارای فاعل مشترک و همپایه های دارای فاعل نامشترک. چنانکه خواهیم دید، در ساخت های همپایه ای که فاعل مشترک دارند و در ساختار موضوعی خود از یک خرده بند میزبانی می کنند، در واقع دو گروه فعلی کوچک و نه دو جمله، همپایه می شوند و فرایند موسوم به گذر مشترک که بر فعل و فاعل جمله اعمال می شود، خلاهایی در همپایه نخست به جای می گذارد. در مقابل، پدیده حذف بر ساخت های همپایه ای اعمال می شود که فاعل نامشترک دارند. از آنجا که این پدیده در مسیر نقطه بازنمون به صورت آوایی رخ می دهد، انتظار می رود که وقوع آن با حوزه فاز مرتبط باشد. در این پژوهش برپایه مبانی نظریه فاز و نیز شواهد تجربی زبان فارسی، استدلال می کنیم که در ساخت های مورد بررسی، حذف در مرحله فاز بالاتر رخ می دهد و عناصری که پیشتر خود را به لبه فاز رسانده اند، به پیروی از شرط رسوخ ناپذیری فاز، در سطح آوایی به تلفظ درمی آیند.

کلمات کلیدی:

خرده بند، ارتقای گره راست، گذر مشترک، حرکت فعل، فراگشت مفعول، حذف گروه فعلی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1685452>

